

ZORAN PETROVIĆ

ZVUK STRAHA

■ Laguna ■

Copyright © 2026, Zoran Petrović
Copyright © ovog izdanja 2026, LAGUNA

Iako se u romanu pojavljuju stvarne lokacije, svi likovi i događaji su plod autorove mašte. Svaka sličnost sa stvarnim osobama ili događajima potpuno je slučajna.

Svojim roditeljima, sinu i Ljubavi

„Ne dozvolite da vas zavaraju nečiji izgled i maniri. Serijske ubice mogu ličiti na nas, ali nikada ne razmišljaju kao mi.“

Džon E. Daglas, *The Killer Across the Table*

„Od svih životinja, jedina istinski okrutna jeste čovek. Samo on nanosi bol drugima radi sopstvenog zadovoljstva.“

Mark Tven, *The Lowest Animal*

„Pohlepa nikada ne prolazi nekažnjeno, iako je već sama po sebi dovoljna kazna.“

Seneka

REČ AUTORA

Zvuk straha je verovatno najmotivniji roman od dosadašnja tri dela serijala koji smo moja urednica i ja spontano počeli da zovemo *Hronike straha*. Posebnu težinu nosi činjenica da sam deo inspiracije pronašao u istinitim događajima zabeleženim u Srbiji sredinom dvadesetog veka.

Pored ljudskih vrlina kao što su saosećanje, požrtvovanost i odanost, ali i mana poput okrutnosti, sebičnosti i bezobzirnosti, u središtu priče nalazi se pohlepa. Roman govori o granicama koje su ljudi spremni da pređu i šta su sve u stanju da žrtvuju ne bi li sebi obezbedili lagodan život u izobilju. Takve okolnosti u romanu predstavljene su slikovitim motivom „*života u kući od zlata*“, što se odrazilo i na tonove korica.

Nadam se da sam ovim romanom, pored istražne procedure i tehnika kriminalističkog profilisanja, uspeo da dočaram različite slojeve ljudske psihe, ali i da vas, čitaoc, navedem da se zapitate: jesmo li spremni da praštamo kada nas povrede i izdaju naši najbliži?

Zoran Petrović

PROLOG

Godina 2010, negde u Srbiji

Visoko u šumovitim brdima, gde kroz guste krošnje sunčeve strune od trave rosu uzimaju, na proplanku ponosito stoji stara crkva od belog kamena i upija jutarnje zlato, skromna a veličanstvena, stvorena da spaja zemaljsko i nebesko. Nedaleko od svetog zdanja protiče brza voda, toliko blistava da izgleda kao da su okolni jablanovi uvezani svečanom trakom od topljenog srebra.

Usred raskoši letnjeg jutra, međutim, jedno mlado žensko srce obgrlio je mraz. Obučena u pozajmljenu venčanicu nekoliko brojeva veću, tek povremeno podigne glavu ophrvana brigom i strepnjom. Čini joj se kao da vetar to zna, pa je grli i miluje joj lice, ne bi li je utešio i zadržao joj suze.

Čula je da žene ne ostare zbog vremena, već zbog počinjenih grehova što im dušu pritiskaju. Što su gresi teži, bore su, kaže narod, dublje. *Koliko li će moja majka*

staro izgledati posle ovoga danas?, pitala se devojčica u sebi sklanjajući pogled u stranu čim bi se nečije oči ka njenim okrenule.

„Hajde, hajde, nemoj da si nos oborila“, začula je majčin glas iza sebe, kao da joj je ova čula misli. „Reći će prijatelji, vidi kakvu je divljakušu odgajila...“

„Ne mogu ja ovo, majčice“, prošaptalo je dete. „Ne mogu, tebe mi. Hoću u zemlju da propadnem.“

„Neću da čujem da tako govoriš“, breknula se majka i uštinula je za mišicu. „Je l' ti znaš u kakvu kuću ideš? Kao princeza ćeš da živiš sa svojih petnaes' godina. Eh, da sam ja takvu sreću ugrabila, nego mi zapade onaj ugursuz, tvoj otac, daleko mu lepa kuća.“

Ove majčine reči po ko zna koji put podsetile su je na priču koju od nje sluša već godinama – da je otac bio ženskaroš i kockar, i da je jedne večeri otišao u kafanu, pa odatle zapucao pravo na voz, i nikada se više nije vratio. Majka nije znala, a komšije nisu htele da o tome govore, ali je verovala da je te večeri osvojio silan novac i pobegao sa nekom svojom opajdarom, a njih ostavio u bedi. Još od tada majka je gledala da je što pre uda, i sada, kada je ta prilika zakucala na vrata, nije bilo govora da se propusti.

Pažnju joj je privuklo neko komešanje u porti, nado-mak ulaza u crkvu. Komšija Aleksa, pedesetogodišnjak, poprilično sede kose, u svečanom odelu je izgledao još starije. Nešto je mahao rukama i glasno govorio svešteniku, a onda ga uzeo pod ruku i uveo u crkvu da ih niko ne gleda i ne čuje.

„Aleksa“, rekao je pop, „ja se, čoveče, sa ovim ne slažem, nije u redu...“

„Nemoj ti, pope, da brineš da l' je u redu il' nije“, odbrusio je Aleksa, „nego brini kako ćeš da prebrojiš onolike pare što sam ti stavio u kovertu...“

„Aman, ne rešavaju pare sve“, bunio se sveštenik odmahujući glavom. „Ne mogu da upišem imena u crkvene knjige, niti mogu da obavim krunisanje.“ Načas je zastao i dodirnuo koverat u džepu, progutao knedlu, pa tiho dodao: „Mogu da osveštam prstenje, da uradim zaručenje i ništa više...“

„Pričali su mi moji stari da je moglo i da se to radilo“, navaljivao je Aleksa. „Sad kad si ti došao u službu, e sad ne može? Sve ostaje u najužem krugu naše familije. Pozvali smo samo dve-tri porodice, najbliže komšije. Ono što si video ispred, to ti je sve od svatova.“ Aleksa je prstom pokazao napolje, na šaćicu ljudi u crkvenoj porti.

„Nekada je moglo tako, pre više od pola veka... To se više ne radi“, uzvratilo je sveštenik raširivši ruke. „Ona je maloletna, a mladoženja ih...“ Sveštenik ga je ošinuo pogledom. „Dakle... Šta si odlučio?“

„Ma dobro, uradi kako kažeš... I to je dovoljno“, tišim glasom odgovorio je Aleksa. „Meni je bitno da ljudi vide...“

„Ljudi će danas da vide, a već sutra mogu da se kunu da ne znaju ništa“, upozorio ga je sveštenik. „Treba da ti bude važno, čoveče, da Gospoda ne uvrediš.“

Aleksa samo frknu i odmahnu rukom. „Onda smo se dogovorili“, odbrusio je i izašao iz crkve. Sveštenik je za njim samo zavrteo glavom, pa je izašao na vrata i pozvao mladence i svatove da uđu. Obred je protekao kako je sveštenik odredio i ubrzo nakon toga svi su otišli na slavlje koje potraja do kasno u noć.

Kada su se gosti razišli, desetogodišnjeg mladoženju Lepomira odveli su na spavanje, a u njihovoj sobi, u bračnoj postelji, ostala je samo petnaestogodišnja mlada, zbu-njena i sada iznova uplašena.

Ubrzo je ušao Aleksa, otac malog mladoženje. Oholo se nasmešio i počeo da raskopčava košulju. „Ne boj se, golubice“, rekao je grubim glasom. „Ja sam ovo već radio...“

Lepomir nije bio siguran šta se dešava u sobi do njegove, ali je dete osećalo da je to što mu tišti grudi i pritiska nevino srce nešto uistinu zlo i naopako; nešto jezivo i iskonski pogrešno. A onda, kada je čuo prvi mladin vrisak, skupio se pod pokrivačem i od straha glasno zaplakao.

1.

POZIV U POMOĆ

Godina 2025, Beograd

„Dobili ste službu 192, izvolite?“

„Do... Dodite, preklinjem vas...“, šaputao je ženski glas. „Ubiće me...“

„Nastavite da pričate tiho, odlično vas čujem“, smirenim tonom uzvratila je dispečerka. „Da li ste u neposrednoj opasnosti?“

„Jesam... Moj... Moj muž je u kući...“

„Da li je naoružan?“

„Nije... Ne... Ubiće me od batina“, tiho je zajecala žena.

„Smirite se, molim vas“, rekla je dispečerka. „Recite mi kako se zovete i gde se nalazite.“

„U našoj... našoj kući... Gospodar Milentijeva 17, na Dorćolu... Elena Ostojić.“

„Gospodar Milentijeva 17 na Dorćolu. Da li je to tačna adresa?“

„Jeste...“

„U redu, Elena... Patrola policije krenula je ka vama. Da li možete da se zaključate u neku prostoriju dok ne stignu?“

Tajac.

„Da li se čujemo, Elena?“, upitala je dispečerka. „Halo?“

„Oduzeo mi je sve ključeve...“, postišeno je odgovorila žena. „On je u kupatilu u prizemlju, ja sam u spavaćoj sobi na spratu... U plakaru. Preklinjem vas, požurite...“

„Džabe se kriješ, kučko prljava!“, začuo se u pozadini prodoran muški glas. „Naći ću te!“

„Ne izlazite iz plakara“, hitro je kazala dispečerka. „Ostanite sa mnom na liniji i budite tihi. Patrola će stići za manje od pet minuta.“

„Majko moja, evo ga... Ubiće me“, kroz jecaje je prošaptala žena.

„Ima li još nekoga u kući?“, upitala je dispečerka. „Imate li dece?“

„Ne... Samo smo nas dvoje...“, mucala je žena. „Za sve... za sve sam ja kriva...“

„Elena, slušajte me, ništa vi niste krivi i...“

Rečenicu je prekinuo tresak vrata plakara.

„Tu si, bednice!“, urlao je muškarac. „Kome se sada žališ, sve ti j...“

„Elena! Halo, Elena!“, vikala je dispečerka, ali je veza bila prekinuta.

* * *

Za to vreme, nadomak prijavljene adrese

Dugačke ulice, umivene blagom letnjom kišom, podsećale su na masivna ogledala sa okvirima od antracita u kojima se prepliću raznobojna svetla beogradske večeri.

Na ekranu policijskog GPS-a zasvetlelo je *Gospodar Milentijeva 17*, a odmah ispod pojavila se i prateća poruka – *nasilje u porodici, hitna provera*. Policajac za volanom naglas je ponovio adresu, upalio sirenu i dodao gas.

„Hitna provera, ma važi...“, progundao je stariji pandur sa mesta suvozača. „Brate, to mora da je u smeni ona mala kojoj je sve uvek hitno.“

„Nikad se ne zna...“, tiho je uzvratio mlađi policajac tonom izričitog neslaganja sa kolegom.

„Pazi njega, što je omekšao...“, rugao se stariji. „Neke žene samo, bre, prave dramu. Nema tu nasilja, nego čim nije po njihovom odma’ se uzjogune, a kad dobiju vaspitnu, e onda zovu da se žale. More, sve bi’ ja to...“

„Kolega, ne sviđa mi se taj način razmišljanja.“

„Ne sviđa ti se, pazi majku mu“, vrteo je glavom stariji policajac. „Da te pitam, je l’ si oženjen ti?“

„Jesam“, nevoljno je procedio mladić, bez namere da se dalje intimiše sa kolegom, ali je onaj piljio u njega očekujući još detalja. „Srećno oženjen, evo treća godina“, dodao je.

„Ah, bračni gušter... Slušaj da ti kaže čika Stanimir nešto. Vole bre žene čvrstu ruku. Samo ti nemoj da joj to pokazuješ i ima da ti nabije rogove prvom prilikom!“

„Stariji ste, pa iz poštovanja neću ništa da vam odgovorim na to“, grickajući donju usnu uzvratio je mladić. „Evo, stigli smo na adresu...“

Policajci su pošli kamenom stazom ka kući blistavobeke fasade koja je izgledala kao preslikana iz kataloga elitnih agencija za nekretnine. Kada su za sobom ostavili uredno podšišane žbunice i savršen travnjak osvetljen niskim baštenskim lampama, stupili su na široku verandu i prišli

ulaznim vratima. Nekoliko trenutaka osluškivali su da li iz kuće dopire ikakva galama, ali noćni mir remetili su samo zrikavci iz okolnog zelenila.

Držeći jednu ruku na pojasu i ovlaš dodirujući antenu motorole, mlađi policajac je pozvonio. Stariji kolega stao je pored njega, oborenih obrva i uobičajenog kamenog lica. Dugogodišnja karijera u snagama reda donela mu je hronični bol u kolenima i oslikala oči dubokim prezirom prema ljudskom rodu.

Iz kuće i dalje nije dopirao nikakav zvuk.

Stariji je prišao pola koraka i snažno pokucao.

„Policija! Otvorite!“

Sa druge strane čuli su teške korake, a ubrzo i otključavanje duple brave. Vrata su se otvorila tek koliko je dozvoljavao pomoćni lanac. Ukazao se deo znojavog čela, crvene jagodice i ljutit pogled.

„Šta je sad?“, drskim glasom je upitao.

„Dolazimo po pozivu Elene Ostojić“, odgovorio je mlađi policajac. „Da li ona živi ovde?“

Domaćin ga je gledao tupo.

„Gospodine, pre svega lepo otvorite“, upao je stariji.

„Ne možemo ovako da razgovaramo, preko lanca.“

Čovek je prevrnuo očima, povukao rezu i širom otvorio vrata.

„Tako, brate“, zadovoljno je kazao stariji policajac.

„Kako se zovete i gde je Elena Ostojić?“

„Vi ne znate ko sam ja?“, sa podsmehom je pitao čovek.

„To nas u ovom trenutku ne zanima, gospodine“, odgovorio je oštro mladi policajac. „Elena Ostojić je prijavila nasilje. Molim vas, smesta je pozovite.“

„Ja sam Nenad Ostojić, direktor *Univerzal eksporta*“, predstavio se domaćin oholim tonom, ignorišući mladog policajca. „Blisko sarađujem sa MUP-om, a sa vašim načelnikom nedeljom igram tenis. Elena je moja supruga i trenutno ne može da razgovara.“

„Dobro, gospodine Ostojiću, što to odmah ne reko-ste...“ Stariji policajac razvukao je službeni osmeh i smesta promenio ton. „Ako je nespornost u pitanju utoliko bolje, ali ipak bi trebalo da vidimo vašu gospođu. Imajte razumevanja, takva je procedura...“

Domaćin se jednom rukom podbočio, a drugu isprečio, naslonivši se na dovratnik. Telo mu je bilo nagnuto pod blagim uglom, kao da nesvesno pokušava da zakloni što više prostora iza sebe.

„Molim vas, smesta pozovite suprugu!“, uzviknuo je mlađi policajac, besan zbog Ostojićevog ponašanja, ali i zbog iznenadne promene tona svog kolege. „Da li je ovde?“

„Moja je supruga *uvek* ovde. Retko izlazi. I sasvim je dobro“, objašnjavao je domaćin i dalje ne mrdajući sa vrata, ali mu se tog časa pogled susreo sa očima mladića. U njima je video odlučnost nekoga ko i sam ne preza od nasilja, i shvatio da je započeo bitku iz koje ovoga puta neće izaći kao pobednik. Kiselo se nasmešio osetivši kako gubi kontrolu nad situacijom. „Elena“, pozvao je suprugu prekornim tonom. „Dođi ovamo i reci ovoj gospodi da nije trebalo da dolaze...“

Posle nekoliko trenutaka pojavila se na vratima dnevne sobe i stupila u predsoblje. Hodala je nečujno, klizeći kao senka. Negovana kosa bila joj je blago raščupana, a jedna strana kragne svilenog kućnog kompleta bila je izvrnuta

kao da ju je neko vukao. Na levoj jagodici imala je staru modricu, već modrožutu poput nagnječenog voća. Nos joj je bio blago otečen i crven, taman koliko je dovoljno da potvrdi ono što bi rečima probala da sakrije. Nije bilo sumnje da je neposredno pre nego što će se pojaviti zastavila krvarenje. Mladiću se zgrčio želudac.

„Gospođo Ostojić, da li ste dobro?“

„Kažem vam da jeste“, odgovorio je suprug.

„Pitao sam nju“, odbrusio je mladi policajac. „Elena, da li je sve u redu?“

Klimnula je glavom gledajući u pod.

„Eto, vidite“, procedio je suprug kroz pobednički osmeh, ali ga je mladićev pogled ponovo ošinio i on umuknu.

„Vidim da je povređena, Ostojiću, to vidim“, oštro je kazao mladi policajac. „Elena, molim vas, da li biste izašli sa nama na nekoliko minuta da razgovaramo nasamo?“

Dok je mladi policajac govorio, primetio je da kolega Stanimir posmatra Elenine modrice, kao da procenjuje starost povreda sa rutinom koja nije mogla da se stekne samo pisanjem zapisnika. Osetio je nelagodu, ali je odlučio da mu ništa ne kaže.

Nenad Ostojić je obgrlio suprugu oko struka i privio uz bok.

„Hajde, ako želiš, dušo“, govorio je, stežući je sve jače.

„Idi, reci im sve...“

Samo na trenutak, jedva primetan drhtaj prešao joj je licem, nalik na slabašno svetlo starog svica. Zaigrale su joj brada i donja usna. Grozničavo je razmišljala samo sekund-dva, a onda je donela odluku i svitac je iščezao u tami.

„Ne, zaista nema potrebe...“, rekla je Elena tiho. „Sve je u redu.“

„Gospođo Ostojić“, umešao se stariji policajac. „Služba 192 ne služi za igranje. Imamo vaš poziv na snimku. Kako to mislite *sve je u redu*?“

„Rekla vam je da je sve...“, počeo je njen suprug.

„Pustite je da govori!“, planuo je mlađi policajac i prišao do vratku.

I dalje držeći suprugu oko struka, Nenad Ostojić ustuknu pola koraka.

„Oprostite, molim vas“, rekla je Elena. „Pala sam u kupatilu, a onda sam se jako uplašila. Obuzela me je panika i svašta mi je prošlo kroz glavu. Uveravam vas da sam dobro...“

Mladiću je bilo mučno da je sluša. Bilo je očigledno da Elena Ostojić trpi fizičko nasilje, ali se ipak izvinjavala što policiji oduzima vreme i brani se napadom panike. Sve je izgovorila tako glatko, kao scenario koji joj je nasilnik napisao i naterao je da ga upamti.

„Slušajte“, bio je uporan mladić. Mašio se za desni gornji džep košulje i izvadio vizitkartu. „Evo ovde imate broj telefona savetovališta za žene. Pozovite ih u bilo koje doba i...“

Paničan strah sevnuo je u Eleninim očima i ona se načas otrgnu iz muževog čeličnog zagrljaja.

„Ostavite nas više na miru!“, povikala je i iz sve snage zalupila policajcima vrata ispred nosa.

Mladić je razrogačenih očiju gledao duborez u drvetu. I dalje je verovao da je svaki poziv koji stigne do policije šansa da se spase bar jedan život. Ovo se kosilo sa njegovom logikom i zdravim razumom. *Koliki je to strah obuzeo ovu ženu kada odbija i da čuje da joj se može pružiti pomoć?*, postavio je pitanje u sebi.

Stariji policajac već je hodao stazicom prema patrolnom vozilu. Okrenuo se načas i prezrivo pogledao kuću Ostojića.

„Ovo, nažalost, nije bila ona vaspitna o kojoj sam ja govorio, kolega, da me ne razumeš pogrešno. Ali okreni-obrni, poznata je ovo priča, jebiga.“ Njegov grubi glas, obojen osudom, zvučao je neobično tiho. Pozvao je mladića rukom da mu se pridruži i onaj ga poslušao. „On je bije, ona plače“, nastavio je stariji policajac. „On kaže da neće nikada više, da je voli i da ne može bez nje. Ona iznova poveruje, kaže mu da i ona voli njega. Za koji dan, dok stare modrice još nisu nestale, kreće sve isto, ukруг. I svaki put tući će je sve jače, dok je ne ubije. To može da se desi sutra, može za deset godina...“

Dok su ulazili u auto, mladić je pogledao još jednom ka kući Ostojića, razmišljajući kako ovo ne sme biti njegova poslednja poseta toj porodici. Tada mu se na trenutak učinilo da je na prozoru spavaće sobe na spratu, iako u mraku, video Elenino lice, priljubljeno uz staklo, kako ih ispraća pogledom. Podigao je ruku da joj mahne, ali se već sledećeg časa na tom mestu samo njihala zavesa.

2.

JEZA

*Nedelju dana kasnije,
Uprava kriminalističke policije Beograda*

Kristina Preradović netremice je zurila u sadržaj fascikle koju joj je upravo dao novi načelnik. Nije pomerila nijedan mišić na licu. Znala je da on sada, iz fotelje, preko svog radnog stola, pomno posmatra njenu reakciju.

Duboko je udahnula jak miris nove kožne garniture i ovlaš pogledala odblesak svetlosti na lakiranoj orahovini i mesinganoj lampi bankarki sa tamnozelenim abažurom. *U državnim firmama to je uvek tako*, pomislila je načas. *Čim dođe novi rukovodilac, počinje da menja ono što može da se vidi. Novi raspored u kancelarijama, tumbanja u kadrovima, novi nameštaj, nova atmosfera.* Ono što je, međutim, uspela da pročita u prethodnih minut-dva bilo je mnogo više od bezazlenih kadrovskih izmena.

„Unapred vam se izvinjavam na rečniku, načelniče“, počela je suvim glasom, i dalje mu ne uzvraćajući pogled,

„ali molim vas da mi objasnite, kakvo je ovo sranje?!“ Tek dok je izgovarala poslednju reč ošinula ga je pogledom, kao da bi ga najradije ubila na mestu.

Umesto da je opomene i uzvratu joj, načelnik Rajić se samo glasno nasmejao i zavalio u fotelju sa prekrštenim rukama. Špicasto lice, tanke usne i naborano čelo na glavi bez ijedne dlake pozivali su na oprez.

„Vaš temperament je naširoko poznat, koleginice“, počeo je tihim, promuklim glasom, sa usnama i dalje razvučenim u osmeh, „ali uveravam vas da nema potrebe za takvim tonom. To je samo spisak vaših najbližih saradnika.“

„Ovo nije običan spisak, načelniče“, smesta je uzvratila. „Ovo su kompletni profili mojih ljudi, sa psihološkom evaluacijom i... Ko vam je uopšte sastavljao ovo?“ Zatvorila je fasciklu i poževela da mu je baci u lice, ali je uspela da se uzdrži i ponovo otvorila korice, vrteći glavom u neverici.

Bojan Stanković, šef IT odseka i glavni analitičar. Osuđivan za međunarodnu povredu bezbednosti, emotivno nezreo, antisocijalno ponašanje, spreman da prekrši protokole. Visoko stručan kadar, nekadašnje čudo od deteta.

Doktor Radovan Veselinović, šef forenzičkog tima, patolog sa preko 30 godina radnog iskustva. Manje pouzdan u visoko stresnim situacijama sa tendencijom da emotivno reaguje. Visoko stručan kadar...

Čitala je dalje.

Svi su bili tu. Profesorov omiljeni student, inspektor Miloš, raspoređen na poziciju glavnog saradnika šefa analitičara, bistar, nedovoljno samostalan, inspektorka Marija Budimirović – Maki raspoređena na mesto rukovodioca odseka logistike i odnosa sa javnošću, netrpeljivost prema autoritetima, inače pouzdan i vredan saradnik.

Na dnu liste stajalo je njeno ime.

Kristina Preradović, šefica odseka za krvne i seksualne delikte, visoko stručan kadar, najveći procenat rešenih slučajeva u protekle dve decenije u policiji Republike Srbije. Donedavno u vanbračnoj zajednici, potencijalni posttraumatski stresni poremećaj zbog gubitka deteta u trećem mesecu trudnoće...

Tresnula je fasciklom o načelnikov novi radni sto.

„U službenoj dokumentaciji navodite moje privatne stvari?“ Jedva se uzdržavala da ne zaurla.

„Sve privatno što može nepovoljno ili povoljno da utiče na posao treba da se zna...“ Načelnik je i dalje govorio smirenim tonom. „Ne brinite, u taj spisak imam uvid samo ja i moji najbliži saradnici.“ Otvorio je fioku i izvadio još jednu fasciklu. Ova je bila sneg-bele boje sa crveno-crnim logotipom na sredini. Gurnuo ju je preko stola prema njoj. „A sve to rađeno je zbog ovoga“, dodao je i značajno se osmehnuo.

Kristina se nagla napred i naglas pročitala natpis.

„JEZA?“ Podigla je jednu obrvu i namrštila se.

„Tako je. Jedinica za ekstremne zločine i analizu ponašanja – JEZA!“ Načelnik je sijao dok je ponosno izgovarao značenje akronima i svečano naglašavao svaku reč kao da očekuje da će ovaj njegov projekat, u najmanju ruku, ući u udžbenike.

„Zvuči kao nešto što je smislio marketinški tim, a ne policijska uprava“, odbrusila je Kristina.

Načelnik se blago osmehnuo, kao da je upravo i očekivao takav komentar.

„Vremena se menjaju, kolegice Preradović. Neophodno je da policija bude transparentna, a ne da izgleda

kao da sve radi iz senke. Javnost traži i zaslužuje sigurnost, ali i simbol; znamenje koje može da prepozna i prihvati kao svoje.“

„Pa su vaši marketinški stručnjaci smislili da se kao simbol usvoji JEZA?“, upitala je Kristina. „Ne mislite možda da takav naziv operativne grupe pre asocira na strah nego na sigurnost?“

Načelnik nije odmah odgovorio. Manje iskusan sago-vornik poverovao bi da je to puka slučajnost, ali je šefica Preradović gotovo mogla da oseti podignutu tenziju i vidi pravo lice novog načelnika Uprave kriminalističke policije Beograda. Imala je utisak da se kancelarija ohladila nekoliko stepeni i na trenutak se stresla usred toplog majskog jutra.

„Strah nije loš saveznik“, odgovorio je načelnik, „i često može biti koristan. Drži čoveka budnim i na oprezu.“

Kada je video da je šefica Preradović utonula u misli i da joj je pogled odlutao, načelnik je nastavio da govori.

„Nema potrebe da brinete. Vi ćete, naravno, biti na čelu jedinice. Imaćete veća ovlašćenja, mnogo veći budžet, direktniji i legalni pristup bazama podataka, prioritet pri veštačenjima, sopstvenu analitičku podršku, nezavisne servere za skladištenje i obradu podataka... Ukratko, dobijate sve ono što ste do sada morali da tražite preko tri zasebna sektora i sa pet potpisa i overa. I više od toga.“

Kristina pređe palcem preko ivice fascikle. Karton je bio kvalitetan, tvrd, gotovo oštar. Sve u vezi sa tim predlogom bilo je previše ispeglano i pripremljeno, kao da ova odluka nije doneta skoro, već mnogo pre nego što je iko pomislio da bi trebalo da je pita za mišljenje. Koliko god joj to nije bilo po volji, i koliko god nije volela promene,

čitava ova ideja joj se veoma svidela. Znala je, međutim, da više resursa i investicija mora imati negativnih strana.

„I?“, pitala je Kristina odsečno. „U čemu je trik? Pokloni u našim uslovima poslovanja obično ne dolaze besplatno.“

Po kratkom blesku u njegovim očima shvatila je da ga je njeno pitanje zabavilo.

„Upravo ste zato vi prava osoba za ovu poziciju. Uvek sve preispitujete i to je dobro“, govorio je načelnik zadovoljno klimajući glavom. Na trenutak je prvi put tog jutra skrenuo pogled i osvrnuo se po sobi kao da se uverava da su sami u kancelariji. „Evo, biću iskren i direktan. Jedinica dobija poseban status, ali i poseban nadzor.“

Kristina je jedva primetno ugrizla donju usnu.

„To podrazumeva striktnu hijerarhiju, strožu evidenciju kontakata, detaljnije izveštavanje, sprovođenje procedura, a ne kako se dosad radilo... da kažem najblaže moguće – improvizacijom.“ Poslednju reč ipak je naglasio. „Svaki izlazak na teren, svaki razgovor sa svedokom, svaka konsultacija, svaki interni zaključak, sve će biti dokumentovano.“

Kristina je protrljala čelo i obrve palcem i kažiprstom.

Mogla je da prihvati i neobičan naziv jedinice i poziranje za medije, ali joj je smetalo ono što se krilo ispod te sjajne nove pločice sa *fensi* imenom na vratima odeljenja.

Nabavio nam je, dakle, skup kavez, pomislila je.

„Drugim rečima“, rekla je tiho, „želite elitnu jedinicu koja će imati više resursa, ali i kraći povodac.“

Načelnik slegnu ramenima s gotovo uvredljivom lakoćom.

„Nazovite to odgovornošću.“

„A ako istraga povede tamo gde nije zgodno?“, upitala je suvo.

Pogledao ju je pravo u oči. Ovoga puta nije se osmehnuo.

„Onda će upravo zato biti važno da svaki vaš korak bude besprekorno čist.“

„Nikome iz mog tima neće se dopasti da im neko stoji iza leđa i preispituje i procenjuje sve što urade“, rekla je Kristina strogo. „Posebno ne Profesoru i...“

„Eto, vidite, to je vaš najveći i jedini problem“, prekinuo ju je načelnik. Govorio je glasnije nego obično. „Plahiste i onda ne sagledate sve kako treba. Da li ste uopšte pročitali spisak do kraja?“

Kristini se načas zgrčio stomak. Posegnula je za fasciklom i otvorila je. Tek na drugoj strani spiska članova Jedinice JEZA pisalo je u dnu – spoljni saradnici, poziv po potrebi.

„Poziv po potrebi?“, upitala je besno Kristina. „Profesor Petrović nije ni spomenut. Pravite jedinicu za analizu ponašanja bez stalnog angažmana čoveka koji analizira ponašanje?!“

„Pravim jedinicu koja neće zavisiti od jednog čoveka, koleginice“, grubo je odgovorio. „I od koga nećete zavisiti vi... To je čovek koji nije i ne želi da bude deo našeg sistema, koji već mesecima ne odgovara ni na čije pozive i čovek koji, budimo iskreni, sa sobom nosi *emotivni prtljag* sa više problema nego koristi. Pa pogledajte samo prethodne slučajeve... Problematično usvojeno dete, zabrinjavajući porodični odnosi, neodgovorno ponašanje tokom akcije policije... Da ne nabrajam dalje.“

Načelnik je video da je Kristina duboko uznemirena, ali ga je najviše dotaklo što to nije ni pokušavala da sakrije. Zenice su joj igrale kao na ulju, a vene na čelu podrhtavale.

„*Zanimljivo*. Lov na serijske ubice bez profajlera“, rekla je ledenim tonom.

„U tome je poenta, koleginice Preradović“, hitro je odgovorio načelnik. „Vi i vaš Profesor odličan ste tim za hvatanje serijskih ubica, zapravo briljantan tim. To niko ne spori. Ali ovo vam nije Amerika... Realno stanje stvari u Srbiji je drugačije. Imamo dovoljno pojedinačnih ubistava kojima treba posvetiti pažnju. Bilo bi neozbiljno toliko resursa odvajati za serijske koji su kod nas, Bogu hvala, retkost...“

„Profajler je uvek potreban, ali dobro... vidim gde ide ova priča. *Lepo* ste vi to smislili, manje stručnjaka, više poslušnika. Baš me zanima da čujem šta će na ovo reći šef forenzičara doktor Veselinović i ostali iz tima...“

Vrata su se iznenada otvorila bez kucanja i u kancelariju načelnika ušao je oniži čovek sa dubokim zaliscima u besprekornoj tamnoplavoj uniformi.

Načelnik je ustao i stao mirno.

„Direktore, poštovanje!“, rekao je čvrstim glasom. „Nisu mi vas najavili, izvolite, izvolite...“

„Ti znaš da sve uvek prvi saznam, načelniče“, osorno je kazao direktor policije. „Posebno kada neko nešto pokušava da progura mimo mene.“

Pružio je ruku i dohvatio belu fasciklu sa stola. Otvario je i preleteo pogledom preko navedenih imena, pa ih oboje značajno odmerio.

„Sve je to još samo inicijativa“, smerno i tiho odgovorio je načelnik. „Ništa definitivno... Svakako bi sve išlo uz vaše odobrenje.“

Kristina je znala za direktorovo visoko mišljenje o Profesorovom radu i na uglovima usana zaigrao joj je osmeh.

„Upravo sam govorila načelniku kako je Profesoru učinio posebnu čast“, uključila se brže-bolje i značajno pogledala načelnika gotovo neprimetno mu klimnuvši glavom. „Kao civilno lice nije ga naveo u dokumentima, jer se njegovo učešće podrazumeva.“

„Upravo to sam i hteo da vas pitam“, kazao je direktor i osmehnuo se. „Podrazumeva se, jašta!“ Pružio je ruku načelniku, pa Kristini. „Odličan potez, Rajiću, pozdravljam inicijativu! A tebi, Preradovićeva, čestitam na unapređenju. Otac bi ti bio ponosan...“

Kristina je uzvratila kratkim osmehom. Iako je rečenica ličila na ljubaznost, znala je da je to zapravo pažljivo odabrani emotivni pritisak.

Načelnik je za to vreme smušeno klimao glavom i usiljeno se osmehivao. Kristina je pretpostavljala da će joj kad-tad vratiti za ovaj potez, ali sada nije htela da razmišlja o tome.

Na vratima, direktor policije gotovo se sudario sa prebledelom načelnikovom sekretaricom.

„Rekao sam bez prekidanja“, odsečno joj se obratio načelnik Rajić.

„Oprostite, načelniče, ali šefica Preradović je hitno potrebna na terenu...“

„To nije moglo da sačeka još koji minut?“, nastavio je osornim tonom.

„Ko me traži?“, upitala je Kristina, pritekavši joj u pomoć.

„Dogodilo se ubistvo, načelniče“, odgovorila mu je, pa zabrinuto pogledala Kristinu. „Patolog doktor Veselinović već je na mestu zločina i rekao je da vas smesta pozovemo... Kaže da imamo novu zver na ulicama Beograda.“

3.

NOVA ZVER

Dorćol, 12.41

Kristina je parkirala službeno vozilo nadomak trobojne trake kojom je policija odvojila mesto zločina od ostatka sveta. Izašavši iz auta, popravila je rubove na pantalonama od crne viskoze, utegla majicu iste boje, a zatim obukla jaknu od ljubičaste balon svile. Zastala je na trenutak da udahne svežinu kasnog proleća i pogledala niz ulicu. Pramenovi magle poznog maja što sa Dunava zorom osvajaju Beograd, odavno su iščezli. Dva reda ozelenelih platana krošnjama su dodirivali vedro nebo, dok se po obodima dorćolskih krovova protezala ogrlica blistave svetlosti podnevnog sunca.

Sušta suprotnost od onoga što me čeka unutra, pomislila je i zatvorila vrata automobila. Bilo je dovoljno da spusti pogled samo nekoliko centimetara da bi shvatila koliko je u pravu. Prebledela lica osoblja prve pomoći i uniformisani policajci koji se gurkaju i došaptavaju mogli su da znače

samo jedno – nije slučajno što ju je doktor Veselinović na mesto zločina pozvao onako sumornom rečenicom.

Kristina je klimnula glavom dvojici policajaca koji su joj podigli traku da prođe i ušla u dvorište kuće. Obložena elementima od belog kamena, sa granitnim stubovima i verandom popločanom travertinom, ostavljala je poseban utisak čak i u takvom veoma bogatom kraju Beograda.

Na kraju kamene staze, koja je vodila kroz travnjak, stajala je inspektorka Marija Budimirović. Kao i uvek nosila je jedan od svojih teksas kompleta, pantalone i jaknu, a ispod nje mlečnobelu košulju sa dva reda mesinganih dugmića. Niska rastom i sitne građe, sa tamnosmeđom kovrdžavom kosom koja joj je padala na ramena, s leđa je pre izgledala kao neki devojčurak, nego inspektorka sa nekoliko godina iskustva u Odeljenju za krvne i seksualne delikte. Kada ju je videla, Kristini je palo na pamet da tek treba da obavesti sve članove tima o novoformljenoj operativnoj grupi JEZA. *Sudeći po okolnostima, ovaj će nam slučaj biti vatreno krštenje*, pomislila je.

„Ćao, Maki. Nadam se da niko nije ništa dirao“, kazala je Kristina.

„Koliko znam nije“, odgovorila je Maki slegnuvši ramenima. „Tim forenzičara fotografisao je mesto zločina, a doktor Veselinović vas čeka da zajedno počnete uviđaj. Tamo je i inspektor Miloš. Spavaća soba na spratu...“

Maki je progutala knedlu, jer ju je na trenutak izdao glas.

„Toliko je strašno?“, upitala je Kristina i namrštila se.

„Svet je otišao u tri lepe, šefice“, odgovorila je mlada inspektorka vrteći glavom.

„Okej, Maki. Slušaj, ostani napolju i pobrini se da niko ne prelazi ograđeno područje“, naredila je Kristina i videla

olakšanje na Marijinom licu. „Objasni ljudima na obezbeđenju perimetra da drže jezik za zubima. Šta god da su videli unutra, za sada ne sme da procuri...“

Dok je govorila, primetila je grupu znatizeljnih prolaznika i komšija koji su se okupili oko policijske trake. Više od pola njih povadilo je mobilne telefone. Slikali su i snimali. Koliko god puta da je videla taj prizor, uvek bi je podjednako ljutio. Mnogi često kažu za sebe da su osećajni, humani, kažu da su dobri ljudi, ali su veoma često zapravo licemeri. Nije, doduše, verovala da iko od njih uživa u tuđoj tragediji, ali je bila sigurna da ljude privlači neka mračna potreba da se uvere da se nešto strašno zaista dogodilo i da se to dogodilo nekom drugom. A onda je „red“ da se to i ovekoveči i podeli na društvenim mrežama. Otud prolaznici koji se zaustavljaju na trotoaru, lica komšija što vire iza navučenih zavesa i vozači koji usporavaju da bace pogled.

Podigla je prst prema njima.

„Sve što važi za njih važi i za novinare...“, oštro je naredila i ušla u kuću.

Prostrani antre bio je ukrašen negovanim biljkama u elegantnim keramičkim saksijama kraljevskiplave i zlatne boje. Široki lučni prolaz sa desne strane vodio je u dnevni boravak sa skupocenom kožnom garniturom, niskim stolom od kaljenog stakla i džinovskim televizorom okačenim na zid. Preko puta dnevne sobe, sa leve strane, Kristina je videla vitrinu sa porcelanom, veliki trpezarijski sto od tamne orahovine i oko njega stolice sa visokim naslonom.

Pazeći da ne dodiruje besprekorno lakiran drveni rukohvat, pošla je uz stepenice. Na spratu ju je čekao

inspektor Milošević. Bio je jedan od Profesorovih najboljih studenata i pokazivao veliko zanimanje za njegov način rada i kriminalistički profajling uopšte. Slobodno se moglo reći da je Petrović bio lik na koga se po mnogo čemu ugledao, čak i po stilu oblačenja. Nosio je izbeljene teksas pantalone, tamnosivu majicu i crno-belu kariranu košulju od flanela. Veselih crnih očiju i crnomanjast, proteklih meseci puštao je kosu, pa je izgledao starije nego inače. Kristina je bila ubeđena da to i jeste njegov cilj, jer mu je verovatno dojadilo da svi na njega gledaju kao najmlađeg *guštera*, iako je već tri godine bio u odeljenju.

„Poštovanje, šefice“, rekao je tiho i pokazao iza sebe. „Ovuda...“ Nastavio je da govori kada su prišli ulazu u spavaću sobu: „Žrtva je Elena Ostojić, tridesetjednogodišnja domaćica. Našao ju je muž Nenad Ostojić jutros kada se vratio sa službenog puta.“

„Da li je on tu?“, upita Kristina.

„Jeste, u svojoj radnoj sobi. Sa njim su kolege iz patrole koja se jutros javila na poziv, ali ne znam da li će hteti da razgovara. Lik je u rasulu...“, odgovorio je Miloš, i Kristina samo klimnu glavom. To ju je podsetilo i navelo da osmi put od jutros pritisne dugme za brzo biranje i pozove Profesora.

Osoba koju ste pozvali je nedostupna ili je isključila mobilni telefon, javio se glas snimljene poruke operatera. Kada je počela engleska verzija, prekinula je vezu.

Zubima je pritisla donju usnu i zadržala psovku.

Pre nego što su ušli u spavaću sobu, nazuli su plastičnu zaštitnu obuću i navukli rukavice od lateksa. Unutra ih je čekao patolog doktor Radovan Veselinović, obučen u

forenzički tirkizni kombinezon i punu opremu. Kamenog lica i praznih očiju, okrenuo se ka njima bez pozdrava.

„Nemojte mi reći, Radovane, da je ovo i na vas ostavilo utisak“, rekla je Kristina, sa prislenkom osmeha proučavajući patologov odsutan pogled. Činilo joj se da gleda kroz nju. „Mislila sam da smo za sve ove godine videli i više nego dovoljno užasa.“

„I ja sam mislio, Kristina“, setno je uzvratilo Veselinović. „Ali se uvek iznova zaprepastim. Dođite, pogledajte.“

Pogledom je samo na tren prešla preko satenskih zavesa na prozorima, stočica za šminku od blistavocrvenog mahagonija i besprekornog parketa, da bi se već sledećeg trenutka zaledila pred prizorom.

Elena Ostojić ležala je na bračnom krevetu u lokvi krvi koja se prostirala preko čitave postelje osim na jednom kružnom predelu pored njenog desnog boka. Ruke su joj bile savijene u laktovima i položene preko grudi i stomaka, a na zglobovima vezane debelom lepljivom trakom. Oko članaka su joj na isti način bile onespособljene i noge. Na vratu je imala vertikalni rez koji je počinjao ispod brade, protežući se gotovo do gornjeg dela grudi. Središte zjapeće rane izgledalo je kao da je žrtva progutala eksploziv koji se aktivirao. Širom otvorenih očiju zurila je u plafon.

Nekakva sablasna tišina najednom se spustila na dom porodice Ostojić. Pored čitavog forenzičkog tima na mestu zločina i zvukova koje su proizvodili, Kristini se činilo da čuje damare sopstvenog srca.

„Slušam vas, Radovane“, kazala je i klimnula glavom patologu da počne preliminarni uviđaj.

„Nećemo čekati Profesora?“, upitao je patolog podigavši obrve.